

Regeringen
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Förslag på antal nyanlända som ska omfattas av anvisningar till kommuner och fördelning på länsnivå för 2018

Härmed redovisas Regeringens uppdrag (A2017/01017/I) till Migrationsverket att föreslå det antal nyanlända som ska omfattas av anvisningar till kommuner under 2018 och dess fördelning på länsnivå.

	Andel av riket	Antal
Stockholms län	32,4%	4 931
Uppsala län	4,3%	651
Södermanlands län	1,3%	205
Östergötlands län	3,8%	578
Jönköpings län	2,8%	428
Kronobergs län	1,0%	153
Kalmar län	1,1%	165
Gotlands län	0,8%	125
Blekinge län	0,5%	83
Skåne län	11,8%	1 800
Hallands län	3,8%	582
Västra Götalands län	16,4%	2 486
Värmlands län	2,5%	373
Örebro län	2,4%	368
Västmanlands län	1,4%	220
Dalarnas län	2,6%	388
Gävleborgs län	1,4%	210
Västernorrlands län	1,6%	240
Jämtlands län	1,2%	184
Västerbottens län	3,4%	522
Norrbottnens län	3,3%	508
Totalt	100,0%	15 200

Förslaget grundas på Migrationsverkets prognos från juli 2017 och har samrått med Arbetsförmedlingen och länsstyrelserna. Synpunkter har även inhämtats från Sveriges Kommuner och Landsting.

Viktningen av kommunernas övriga mottagande av nyanlända och ensamkommande barn har ökat från 50 % föregående år till 65 %. Perioden för beräkning av övrigt mottagande baseras på en period som sträcker sig två år bakåt istället för ett år, detta har gett mindre tvära kast av antalet som ska tas emot av enskilda kommuner mellan åren. En mer detaljerad redogörelse för hur kriterierna för fördelningen har tillämpats återfinns i bilaga.

Jan-Olov Wallin
Tillförordnad generaldirektör

Bilaga

Redogörelse för tillämpning av kriterier för fördelning av länstal 2018

Redogörelse för tillämpning av kriterier för fördelning av länstal 2018

Inledning

Regeringen gav Migrationsverket i maj 2017 ett uppdrag¹ att föreslå det antal nyanlända som ska omfattas av anvisningar till kommuner under 2018. Förslaget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 7 augusti 2017 och avse de nyanlända som enligt 9 och 11 §§ förordningen (2016:39) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning ska prioriteras vid anvisningar. Behovet ska baseras på den senaste beslutade prognosen.

Migrationsverket ska också föreslå en länsvis fördelning, så kallade länstal. Vid framtagandet av länstalen ska hänsyn tas till kommunernas arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek och sammantaget mottagande². Länstalen beräknas fram med en fördelningsmodell som beaktar dessa faktorer samt tar hänsyn till självbosättningen³. Modellen revideras i samråd med Arbetsförmedlingen och länsstyrelserna och efter inhämtande av synpunkter från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Genom samråd har följande förändringar genomförts i fördelningsmodellen för länstalen 2018:

- **Uppdaterad statistik**

Det statistiska underlaget för viktningvariablerna och självbosättningen har uppdaterats.

- Befolkningsstorlek per 2016-12-31
- Arbetsmarknad årsstatistik 2016
- Övrigt mottagande perioden 2016-04-01--2017-03-31

¹ Uppdrag till Migrationsverket att ta fram förslag på antal nyanlända som ska omfattas av anvisningar till kommuner och fördelning på länsnivå för 2018

² Sammantaget mottagande omnämns vidare som övrigt mottagande

³ Självbosättning inkluderar de som har bott i EBO under asyltiden samt en viss andel som bott i ABO, inresta anhöriga till före detta asylsökanden och ensamkommande barn

- Självbosättningen (skattad) perioden 2015-04-01--2017-03-31

- **Viktningsvariablerna ges nya vikter**

De tre viktningsvariablerna har givits nya vikter:

- Befolkningsstorlek 40 procent
- Arbetsmarknad 40 procent
- Övrigt mottagande 20 procent

- **Självbosättningen ges större vikt**

I enhet med regeringsuppdraget så har självbosättningen fått större vikt. Modellen tar nu hänsyn till 65 procent av den skattade självbosättningen.

- **Delvariabeln anvisad bosättning har exkluderats**

Anvisad bosättning som tidigare fanns med i modellen, som en delvariabel, har tagits bort. Den hade en vikt på 15 procent inom viktningsvariabeln övrigt mottagande. Anledningen till att den tas bort, är att den anses motverka syftet med modellen.

- **Nytt beräkningssätt för att invertera fördelningar**

Det tidigare beräkningssättet som använde en multiplikatorparameter har bytts ut mot att invertera fördelningens värden genom att ta $1/x$. En närmare förklaring finns i variabelbeskrivningen under delvariabeln arbetslösheten.

- **Ny funktion för att motverka extremvärden**

Fördelningen inom delvariabeln boendedygn har en stor spridning. För att motverka att eventuella extremvärden påverkar beräkningen i för hög grad, så sätts en nedre gräns för antalet boendedygn per tusen innevånare.

Fördelningsmodell

För att ta fram ett förslag på länstal, så används en fördelningsmodell som ska beräkna länstalen för anvisning av nyanlända. Modellen tar hänsyn till det som regeringen omnämner i sitt uppdrag till Migrationsverket. Modellen laddas med uppdaterad statistisk data och ska revideras så den blir så ändamålsenlig som möjligt. Arbetat med att utveckla modellen och framtagandet av nya länstal ska göras i samråd med Arbetsförmedlingen och länsstyrelserna samt med inhämtande av synpunkter från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Fördelningsmodellen använder kommundata i beräkning av länstalen. Varje kommun får ett beräknat värde och summan av kommunernas värden per län ligger till grund för respektive läns länstal. Migrationsverkets uppdrag är att föreslå ett nationellt behov för anvisningar av nyanlända fördelat per län. När länstalen skrivits i förordning så ska länsstyrelserna, enligt förordning⁴, besluta om kommunal inom respektive län.

Fördelningsmodellens uppbyggnad

Modellen använder initialt två värden som baseras på Migrationsverkets senaste beslutade prognos, för detta uppdrag är det den prognos som lämnades den 26 juli 2017:

- **Det totala kommunmottagandet 2018**

I Migrationsverkets juliprognos bedömdes det att 52 200 personer är i behov av kommunbosättning under år 2018. Dessa personer består av de som beviljats uppehållstillstånd med asylskäl, inresta anhöriga till före detta asylsökanden och vidarebosatta (kvotflyktingar).

- **Beräknat behov av anvisad bosättning av nyanlända**

Behovet av anvisad bosättning av nyanlända under år 2018 beräknas uppgå till 15 200 personer. Behovet beräknas fram genom en simuleringsmodell över asylprocessen. Via den erhålls en samlade bedömning som tar hänsyn till antalet inskrivna med uppehållstillstånd (UT), nya beviljade UT samt antaganden om hur stor andel som begär hjälp med bosättning och andelen som avbryter och självbosätter sig. Antalet vidarebosättningar som ska genomföras räknas också in.

I nästa steg fördelar modellen det totala mottagandet per kommun med hjälp av tre viktningsvariabler. Dessa variabler ska representera de faktorer som regeringen anger ska beaktas i framtagandet av fördelningen av länstal. De tre variablerna, som beskrivs utförligare under rubriken *Variabelbeskrivning*, ges följande vikt:

- **Arbetsmarknadsförutsättningar**

40 procent fördelas utifrån arbetsmarknadsförutsättningar där en relativt god arbetsmarknad ger en relativt hög tilldelning.

- **Befolkningsstorlek**

⁴ Förordning (2016:39) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning

40 procent fördelas utifrån befolkningsstorlek där relativt stor befolkning ger en relativt hög tilldelning.

- **Övrigt mottagande**

20 procent fördelas utifrån övrigt mottagande (boendedygn i mottagningsystemet) där ett län med lågt övrigt mottagande i förhållande till länets befolkning ger en relativt hög tilldelning.

Fristående från viktningsvariabeln ”Övrigt mottagande” beaktar fördelningsmodellen det övriga mottagandet av nyanlända i kommunerna genom att ta hänsyn till självbosättning.

De som förväntas självbosätta sig i kommunerna och inte via anvisning av Migrationsverket uppgår till 37 000 personer under 2018 (*Totala kommunmottagandet [52 200] – Beräknat behov av anvisad bosättning [15 200] = Antalet självbosatta [37 000]*). Den beräknade fördelningen som beror på viktningsvariablerna justeras med hänsyn till tidigare självbosättningsmönster i kommunerna. Modellen drar bort 65 procent av det skattade antalet självbosatta (24 050) per kommun, utifrån hur denna grupp fördelade sig per kommun under perioden 2015-04-01--2017-03-31.

Beräkningen på kommunnivå, som justerats med hänsyn till de självbosatta, viktas sedan mot det beräknade behovet av anvisad bosättning (15 200). Summan av de viktade kommunvärdena per län utgör det förslag till länstal som Migrationsverket lämnar till regeringen.

Variabelbeskrivning

Arbetsmarknadsförutsättningar (40 procent):

Arbetsförmedlingen bistår Migrationsverket med statistiskt underlag till viktningsvariabeln arbetsmarknad. I variabeln *arbetsmarknad* ingår delvariablerna yrkesbredd (33 procent), omsättning (33 procent) och arbetslöshet (34 procent). Viktningsvariabeln baseras på statistik för helår 2016.

Yrkesbredden (33 procent av arbetsmarknad, cirka 6 890 platser) visar antalet yrken i kommunen med mer än 50 utövare. Ju fler yrken som finns i en kommun desto mer differentierad är arbetsmarknaden och desto lättare är det för nyanlända att etablera sig på orten. Yrkesbredden beräknas med utgångspunkt i SCB:s yrkesregister per kommun. Antalet

platser per kommun fås genom att multiplicera antalet platser som ska fördelas med värdet för yrkesbredden delat med totala antalet värden för hela riket. På detta sätt fås ett representativt värde för den enskilda kommunen.

Omsättningen (33 procent av arbetsmarknad, cirka 6 890 platser) avser omsättningen till arbete bland nyanlända från arbetslöshet enligt Arbetsförmedlingens definitioner. Beräkningen utförs kommunvis enligt formeln $A/(K+N)$ där A = antalet nyanlända som gått från inskrivna arbetslösa till arbete under det senaste året, K = kvarstående inskrivna arbetslösa i december året innan mätperioden och N = antalet nyinskrivna nyanlända under det senaste året.

Arbetslösheten (34 procent av arbetsmarknad, cirka 7 100 platser) är andelen öppet arbetslösa och deltagare i program med aktivitetsstöd i förhållande till den registerbaserade arbetskraften. Värdet är ett medeltal av det senaste årets arbetslöshetstal per kommun. Variabeln har en omvänd relation vid tilldelning av platser. En låg arbetslöshet ger en större tilldelning av platser och tvärt om. För att få en omvänd relation på fördelningen, så inverteras alla värden i fördelningen, genom att ta 1 dividerat med kommunens värde för arbetslöshet. Beräkningssättet gör så att proportionaliteten bibehålls i den omvända fördelningen, vilket inte var fallet i det tidigare beräkningssättet som använde en multiplikatorparameter. Förändringen är också en del i att harmonisera fördelningsmodellen för länsstal med fördelningsmodellen för anvisning av ensamkommande barn, där förändringen av beräkningssättet infördes vid beräkningen av 2017 års kommunandelar.

Efter att fördelningen av platser för arbetslöshet och omsättning till arbete beräknats och lagts samman per kommun, så sker en ny beräkning som tar hänsyn till befolkningens mängd i respektive kommun. De nya värdena läggs sedan samman med fördelningen av platser för yrkesbredd och utgör tilldelningen av platser för viktningensvariabeln arbetsmarknad.

Befolkningsstorlek (40 procent):

Variabeln befolkningsstorlek har inga delvariabler och baseras på SCB:s uppgifter om befolkningsstorleken per den 31 december 2016.

Befolkningsvariabeln (100 procent av befolkningsstorlek, cirka 20 880 platser) utgörs av kommunens andel av rikets befolkning. Variabeln ger en proportionell tilldelning av platser där en relativt stor befolkning ger en relativt hög andel av tilldelningen.

Övrigt mottagande (20 procent):

Variabeln *övrigt mottagande* baseras på statistiskt underlag från Migrationsverket och utgörs utav boendedygn i mottagningssystemet under perioden 2016-04-01--2017-03-31.

Boendedygn i mottagningsystemet (100 procent av övrigt mottagande, cirka 10 440 platser) utgörs av antalet boendedygn i Migrationsverkets mottagningsystem per tusen invånare under perioden. Ett län med lågt antal boendedygn ger en relativt hög tilldelningen av platser. Innan fördelningen inverteras på samma sätt som för arbetslösheten, så hanteras eventuella extremvärden. En extremvärdesgräns sätts till 20 procent av det vägda genomsnittet för riket. De kommuner som har ett lägre antal boendedygn per tusen innevånare tilldelas då istället det beräknade gränsvärdet. Den inverterade fördelningen på kommunnivå viktas sedan mot befolkningsmängden.